

Motion till riksdagen

2006/07:Ub248

av **Carina Hägg (s)**

Undervisning i sex och samlevnad

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om undervisning i sex och samlevnad.

Motivering

Skolans undervisning i sex och samlevnad är ofta föremål för debatt. Skolverkets granskning 1999 visade att kvaliteten skiftar kraftigt mellan och inom skolorna. Det gör att likvärdigheten i den undervisning som eleverna enligt skollagen ska få undergrävs. Exempel på kritik är att undervisningen har en biologisk slagsida eller förbigår frågor om genus, liksom om smitt- och graviditetsskydd, och att HBT-elever (HBT = homo-, bi-, transpersoner) inte känner sig inkluderade i undervisningen. Eleverna efterlyser mer samtal.

Statens folkhälsoinstitut tar upp betydelsen av sex- och samlevnadsundervisning i de av regeringen fastställda folkhälsomålen (folkhälsomål 8). Ändå sker lite för att stärka undervisningen. Sex- och samlevnadsundervisningen är det enda kunskapsområde i skolan där man för närvarande inte behöver någon utbildning alls.

Sex- och samlevnadsundervisningen blev obligatorisk 1955. Sverige var då pionjärland och först i världen med obligatorisk sexualundervisning i skolan. Men trots ett 50-årigt obligatorium i skolan visar undervisningen både i grundskolan och på lärarutbildningarna stora brister. På ungefär hälften av lärarutbildningarna får inte studenterna någon undervisning i kunskapsområdet sex och samlevnad. Endast runt sex procent av lärarstudenterna får sådan undervisning, trots att ämnet enligt läroplanerna (Lpo 94 och Lpf 94) ska vara ämnesövergripande.

Bristen på sex- och samlevnadsundervisning får konsekvenser. De senaste åren har antalet sexuellt överförbara sjukdomar ökat i Sverige, i synnerhet förekomsten av klamydia. År 2005 smittades 33 000 personer med klamydia,

Fel! Okänt namn på

de flesta i åldrarna 15 till 24 år. Även andra sjukdomar såsom syfilis och gonorré har börjat spridas igen i Sverige.

För att skolan ska kunna leva upp till läroplanen och för att alla elever ska få en kvalitativ sex- och samlevnadsundervisning bör det göras en översyn av lärarutbildningarnas undervisning i sex och samlevnad med syfte att lämna förslag till hur sex- och samlevnadsämnet kan stärkas i lärarutbildningen.

Lärarna har rätt att känna sig trygga i sin pedagogiska uppgift och eleverna har rätt att känna sig trygga med att de har kompetenta lärare i ämnet. Vi måste förbättra förutsättningarna för skolorna att kunna genomföra en undervisning av hög kvalitet. Givetvis är en hög kompetens hos lärarna avgörande för kvaliteten.

Fortbildning, forskning och metodutveckling inom kunskapsområdet sex och samlevnad är väldigt eftersatt. Sex- och samlevnadsundervisning är ett kunskapsområde med specifika förutsättningar, precis som andra ämnen i skolan. Verksamma lärare/pedagoger måste få tillgång till ny kunskap baserad på vetenskap och beprövad erfarenhet. Det finns i dag inte någon sådan samling eller strategi för hur det ska gå till.

Andra åtgärder för att stärka grund- och gymnasieskolans sex- och samlevnadsundervisning är att regeringen ger ett tydligt uppdrag till Skolverket att regelbundet granska och utvärdera sex- och samlevnadsundervisningen samt att ge Myndigheten för skolutveckling i uppdrag att samla, stimulera och sprida forskning och kunskap om kunskapsområdet sex- och samlevnadsundervisning. Även behovet av kvalificerad fortbildning på universitetsnivå bör utredas.

Stockholm den 27 oktober 2006

Carina Hägg (s)